

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงครี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยรายงานผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงครี จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงครี จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงครี จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงครี จังหวัดกาฬสินธุ์

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 51.26) อายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี (ร้อยละ 35.86) ระดับการศึกษา อุดมในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 71.72) ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ร้อยละ 47.22) และอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เป็นระยะเวลา 21 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 60.86)

2. ระดับของปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พนว่า ปัจจัยสำคัญที่มีต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอยู่ในระดับสำคัญมาก คือ ด้านสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ส่วนอีก 4 ด้าน อุดมในระดับสำคัญ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร ด้านระบบอุปถัมภ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้านอิทธิพลและผลิต่างตอบแทน ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พนว่า

3.1 เพศ และอายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายค้าน พนว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจ

3.2 ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายค้าน พนว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจด้านระบบอุปถัมภ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนที่เหลืออีก 4 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.3 อาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครื่อ อำเภอ

หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับ การใช้เหตุผลการตัดสินใจ ด้านระบบอุปถัมภ์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุว่าที่เหลืออีก 3 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

3.4 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการ ตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โภคเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ระดับ การศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลการตัดสินใจ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุว่าที่เหลืออีก 4 ด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กัน

4. กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อมูลนี้เกี่ยวกับการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครื่อ อำเภอ หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า จะต้องเป็นผู้เข้ากับประชาชน ได้ดี นำทัศน์โน้มายังใหม่ ๆ มาพัฒนาองค์กร การกระจายข่าวสารความมีความรวดเร็วและทั่วถึง การประชาสัมพันธ์ทุก รูปแบบ ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่พ้องจะช่วยได้ ช่วยเหลือเด็กเยาวชน คนสูงอายุผู้ด้อยโอกาส จะต้องเป็นคนมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีเข้ากับคน ได้ทุกวัยทุกเพศ จะต้องเป็นคนไม่เห็นแก่ตัว เป็น บุคคลที่พึงพาอาศัยได้ มีการบริจาคมหือจัดสร้างสิ่งปลูกสร้างแก่ชุมชน และให้ความ ช่วยเหลือและให้บริการในพื้นที่เป็นเวลานาน

อภิปรายผล

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การ บริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถนำมาอภิปรายผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ระดับของปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายกองค์การบริหาร

ส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครื่อ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัด กาฬสินธุ์ มีประเด็นที่น่าอภิปรายดังนี้

1.1 ด้านสภาพสังคมและเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยด้านสภาพสังคม และเศรษฐกิจ มีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ สำคัญมาก 7 ข้อ และอยู่ในระดับสำคัญ 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่

เป็นคนดี มีความซื่อสัตย์ รองลงมาคือ มีความรู้ ความสามารถ และมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ตามลำดับ นั่นแสดงให้เห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ของผู้สมัคร ซึ่งสอดคล้องกับ เสาร์นีย์ ศิริพจนานันท์ (2544 : 12) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมในการตัดสินใจของนุழຍ์ว่า ส่วนหนึ่งของการตัดสินใจของนุழຍ์มาจากนิสัย รวมทั้งฐานะและ

บทบาท ซึ่งอาจเนื่องมาจากการได้รับคัดเลือกเข้ามาเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเดิ่งจะทำให้การดำเนินงานราบรื่น สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ วิชัย เกียรติสามิภักดี (2547 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาถึงเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้นำในระดับท้องถิ่น : ศึกษารณิษณาธิกรสภากrüngเทพมหานคร ในเขตพื้นที่บางบอน ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะผู้นำที่ประชาชนต้องการต้องมีความประพฤติ ที่ดีมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล คิดเป็นทำเป็น แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว เด็ดเดี่ยว ใจกว้าง มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ กล้าคิดกล้าทำ ตลาด และทัศนคติ ส่วนในด้านวัฒนธรรมศึกษาต้องสูงกว่าปริญญาตรี ใน ด้านฐานะความมั่นคงทางการเงินปานกลางถึงมั่นคงมาก สอดคล้องกับ เอกชาติ แจ่ม อืน (2547 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมการ ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนเจ้าหวัด ชลบุรี : ศึกษารณิษณาพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปใช้ สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สมัครมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสอดคล้องกับ ณัฐกฤณ ปัญญาคณานุญาต (2548 : บพคดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของ ประชาชน : ศึกษารณิษณาการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต 6 จังหวัดชลบุรี พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ออกไปเลือกตั้ง โดยพิจารณาด้านคุณสมบัติของตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งพิจารณาจากผู้สมัครควรมีความรู้ความสามารถที่สูด รองลงมา มีวิสัยทัศน์ที่ดี และช่วยเหลือ ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

1.2 ด้านการรับข้อมูลข่าวสาร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยด้านการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร มีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับ สำคัญมาก 1 ข้อ และอยู่ในระดับสำคัญ 7 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ได้รับทราบข้อมูลจากผู้นำชุมชน รองลงมาคือ เสียงตามสายของเทศบาล หรือชุมชน และได้รับทราบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น กกต. ตามลำดับ นั่นแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ข่าวสาร ที่เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ เสาร์นีย์ ศิริพจนานันท์ (2544 : 12) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมในการตัดสินใจของนุழຍ์ว่า ส่วนหนึ่งของการตัดสินใจของนุழຍ์มาจากการเรียนรู้กับการรับรู้ พฤติกรรมการตัดสินใจของนุழຍ์โดยทั่วๆ ไป มักจะต้อง เริ่มต้นจากการที่เราได้รับรู้ ซึ่งทั้งนี้เรารายจะยอมรับความจริงข้อนี้ว่าในสภาพการรับรู้ของ

มนุษย์นั่นก็จะเป็นในลักษณะที่เรียกว่า “เลือกที่จะรับรู้” สอดคล้องกับ ถวิลวดี บูรีกุลและคณะ (2545 : 19) ที่กล่าวว่า ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง และปัจจัยที่มีอิทธิพลโน้มน้าวซักจุ่งด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้อิทธิพลผู้นำชุมชน นั้นก็มีผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง สอดคล้องกับ พุทธชาติ เชื้อไทย (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : ศึกษารณิการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลบางปู จังหวัดสมุทรปราการ พนว่า ในเรื่องการติดตามข่าวสารการเลือกตั้งส่วนใหญ่รับทราบทางป้ายโฆษณาแผ่นปะลิว สอดคล้องกับ เอกชาติ แจ่มอ่อน (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรม พนว่า บุคคลที่มีส่วนสำคัญทำให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่ ผู้นำชุมชน และสื่อประชาสัมพันธ์ และสอดคล้องกับ ณัฐภรณ์ ปัญญาคณาภรณ์ (2548 : บทคัดย่อ) พนว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ออกไปเลือกตั้งเหตุผลในการไปเลือกตั้ง ในด้านสื่อประชาสัมพันธ์ คือ แผ่นพับ/โปสเตอร์/ใบปลิว มากที่สุด รองลงมา โทรทัศน์ ญาติพี่น้อง วิทยุ หนังสือพิมพ์ หัวคะแนน และอื่น ๆ

1.3 ด้านระบบอุปััตม์ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยด้านระบบอุปััตม์ มีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พนว่า อยู่ในระดับสำคัญ 3 ข้อ และอยู่ในระดับไม่สำคัญ 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการสัญญาไว้จะให้ หรือช่วยเหลือเมื่อภัยหลัง ได้รับการเลือกตั้ง รองลงมาคือ เคยใช้งานมาหน้าที่ช่วยเหลือค้านต่าง ๆ และประกอบธุรกิจร่วมกัน ตามลำดับ นั้นแสดงให้เห็นว่าระบบอุปััตม์ ที่เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ ถวิลวดี บูรีกุล และคณะ (2548 : 199-201) ที่ได้หนังของการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ ถวิลวดี บูรีกุล และคณะ (2545 : 199-201) ที่ได้เลือกตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยมีปัจจัยจากการให้หรือสัญญาจะให้ของกำนัลหรือสิ่งต่าง ๆ แก่ห้องถิ่น และการ โจนดีผู้สมัครรายอื่นปัจจัยนี้เป็นปัจจัยในทางลบ แต่ไม่ค่อยแปลกในความรู้สึกของประชาชน กล่าวคือ การให้หรือสัญญาไว้จะให้สิ่งต่าง ๆ แก่ประชาชนหรือห้องถิ่น ประชาชนบางคนจึงใช้พิจารณาเลือกผู้รับสมัคร โดยคำนึงถึงปัจจัยข้อนี้ เช่นกัน ด้วยคาดว่าผู้สมัครจะช่วยตนเองหรือห้องถิ่นน้ำความเจริญมาสู่ห้องถิ่น ได้ อาทิ ผู้ที่สามารถนำงบประมาณมาลงที่ห้องถิ่นตนได้มาก ผู้ที่สัญญากับประชาชนว่าจะให้ หรือสร้างหรือทำบางสิ่งบางอย่างให้กับประชาชน หรือห้องถิ่นนั้น นอกจากนั้นพบว่า ผู้สมัครที่ขอบเขตผู้สมัครรายอื่น ได้ความน่าเชื่อถือของผู้สมัครรายอื่นมาก ก็มีความสำคัญด้วย

รายอื่น โดยนำความไม่ดีของผู้สมัครรายอื่นมาบอกให้ประชาชนทราบ ก็มีความสำคัญด้วย เช่นกัน ดังนั้นจึงเห็นว่า ในการหาเสียงแต่ละครั้งมักมีผู้สมัครให้คำสัญญากับประชาชนว่าจะให้สิ่งนั้นสิ่งนี้ หรือจะให้แบบประมาณงานวนเท่านั้นเท่านี้ แก่องค์กรหริหารส่วนห้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ ไพรเวน์ รัตนพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยใน

การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา : กรณีศึกษาในเขตจังหวัดพิษณุโลก
ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของ
ประชาชนในจังหวัดพิษณุโลก ส่วนมากเลือกผู้สมัครเดียวกันเพราหัวการได้รับการช่วยเหลือ
จากผู้สมัครเมื่อได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้ว และสิ่งตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่ได้รับ และไม่
สอดคล้องกับ สติ๊กี้ คริชันท์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบล
วังชัย อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ 31 เดือน มกราคม พ.ศ. 2547 พบว่า ในการ
เลือกตั้งและส่งผลการเลือกตั้ง ซึ่งวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ ได้แก่ การใช้หัวคะแนน การโโนมตี
หรือใส่ร้าย การชูมปู่ผู้สมัครฝ่ายตรงข้าม การกักตัวหัวคะแนนหรือการใช้ฐานคะแนนเสียงคู่บิ
การให้ความช่วยเหลือหรือการสร้างความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ ความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์เข้า
มาเกี่ยวข้องในการเลือกตั้ง ซึ่งเกิดจากกลุ่มคนผู้มีอำนาจบารมี หรือเป็นคนมีชื่อเสียงเป็นที่
นับถือของคนในสังคม ผู้นำ นักธุรกิจ พ่อค้า นักการเมืองระดับห้องถัง นักการเมืองระดับ
จังหวัด และระดับชาติ โดยบุคคลกลุ่มดังกล่าวจะชักจูงหรือโน้มน้าวให้ผู้ที่ตนรักจัก ตลอดทั้ง
ประชาชนทั่วไปให้มาสนับสนุนผู้สมัครในกลุ่มที่ตนให้การสนับสนุน จนเป็นเหตุให้การ
ลงคะแนนเสียงของประชาชนทำไปเพื่อตอบแทนบุญคุณผู้อุปถัมภ์ หรือการแลกเปลี่ยนซึ่งกัน
และกันทั้ง ๆ ที่คุณสมบัติหรือนโยบายของผู้สมัครอาจไม่ตรงกับอุดมคติของผู้ลงคะแนนเสียง
แต่ที่ทำไปเพื่อแสดงให้ผู้ให้การอุปถัมภ์ หรือผู้มีพระคุณ ได้เห็นความจริงรักภักดิ์ของตน เพื่อที่
ตนจะได้รับผลตอบแทนในอนาคตข้างหน้า ซึ่งผู้สมัครคนใหม่เครื่องข่ายความสัมพันธ์เชิง
อุปถัมภ์ที่กว้างขวางมั่นคง ผู้สมัครคนนี้จะมีความได้เปรียบและส่งผล ต่อการชนะการเลือกตั้ง
ในที่สุด

1.4 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่าง มีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อุปนัยใน
ระดับสำคัญทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เป็นญาติพี่น้อง เป็นผู้ที่เคยพ
นับถือหรือศรัทธาส่วนตัว เป็นผู้ที่เคยให้ความช่วยเหลือ อนุเคราะห์หรืออุปถัมภ์ในด้านต่าง ๆ
เป็นการส่วนตัว และเป็นผู้ที่ญาติพี่น้องให้ความเคารพนับถือหรือเกรงใจ ตามลำดับ นั่นแสดง
ให้เห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ก็เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่ง
สอดคล้องกับ เสาวะนีย์ ศิริพจนานนท์ (2544 : 12) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมในการตัดสินใจของ
มนุษย์ว่า ส่วนหนึ่งของการตัดสินใจของมนุษย์มาจากการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สอดคล้อง
กับ ไพรเวศน์ รัตนพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจ
ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของประชาชนในจังหวัดพิษณุโลกส่วนมากเลือกผู้สมัคร

เลือกตั้ง เพราะผู้สมัครเคยเห็นหรือรู้จักเป็นการส่วนตัว และมีความศรัทธาในตัวผู้สมัคร ความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาและผู้สมัครเลือกตั้ง สมาชิกวุฒิสภามีบุญคุณ ต่อกันในอดีต และสอดคล้องกับ สถิติย์ ศรีชุมชื่น (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ใน การเลือกตั้งถ้า ผู้สมัครคนใดที่มีกลุ่มเครือญาตินากจะมีความได้เปรียบในการเลือกตั้งการหาเสียงจะทำได้ ง่ายขึ้น

1.5 ด้านอิทธิพลและผลต่างตอบแทน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยด้าน อิทธิพลและผลต่างตอบแทน มีความสำคัญอยู่ในระดับสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับสำคัญ 4 ข้อ และอยู่ในระดับไม่สำคัญ 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ติดต่อกันทางราชการแทนประชาชน รองลงมาคือ ให้คำนั้นสัญญาจะทำประโยชน์ต่อ พื้นที่ของท่านมีการบริจากท่าน หรือจัดสร้างสิ่งปลูกสร้างให้แก่ชุมชนในสมัยเลือกตั้ง ตามลำดับ นั่นแสดงให้เห็นว่าอิทธิพลและผลต่างตอบแทน ก็เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของการ ตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับ พรศักดิ์ ผ่องแผວ (2533 : 469) ที่ได้กล่าวว่า การใช้อิทธิพล นั้น สืบเนื่องจากการตัดสินใจที่ทำความพอใจให้แก่ทุกคนในระบบการเมืองหนึ่ง ๆ นั้นมีอยู่ น้อยมาก ทั้งคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดผลอะไรมั่นคงนั่นเอง เนื่องจากนักการเมืองมี ความจำเป็นที่จะต้องทำให้ผู้ไม่เห็นด้วย หรือผู้ไม่ปฏิบัติตามติการตัดสินใจนั้นยอมรับให้มาก ที่สุด การพยายามใช้อิทธิพลให้ผู้อื่นทำในสิ่งที่ตนอยากให้ทำนี้คือ การใช้อำนาจ ดังนั้นจึงมี ผู้กล่าวอยู่เสมอว่า อำนาจคือหัวใจของการเมือง อำนาจเป็นสมรรถภาพในความสัมพันธ์ทาง สังคม เป็นสมรรถนะของบุคคลหรือกลุ่มนบุคคล ที่จะทำให้บุคคลอื่นทำงานที่ตน (ผู้ครอง อำนาจ) ต้องการ การใช้อำนาจของผู้นำจึงเป็นการสนับสนุนความต้องการในแต่ละคนเป็นที่ นิยม นับถือและความต้องการที่จะทำในสิ่งที่ตนโปรดนา การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากประชาชนอาจคิดว่าผู้สมัครควรเป็นผู้ที่มีความมั่นคงและมีฐานะทางเศรษฐกิจ เพียงพอ ที่จะช่วยเหลือประชาชน สร้างประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับประชาชนและชุมชน ดัง ผลการวิจัยของ วิชัย เกียรติสามิภักดิ์ (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า ลักษณะผู้นำที่ประชาชนต้องการ คือต้องการให้ผู้นำของตนมาแก้ไขปัญหาในเรื่องของปัญหาการจราจร การขนส่ง การขยาย เส้นทาง ปัญหาฯลฯ ผลติด การศึกษา และผลการวิจัยของ ไพรเวนน์ รัตนพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ)

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งด้วยเหตุผลหวังการได้รับการ ช่วยเหลือจากผู้สมัครเมื่อได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาแล้ว และสิ่งตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่ได้รับ

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครือ อําเภอ
หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า

2.1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครือ อําเภอ
หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากประชาชน
เพศชายและหญิงต่างต้องการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ที่สามารถบริหารท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชน
ได้ จึงทำให้เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สอดคล้องกับ อรพิน อกคณ
(2553 : 50-54) ให้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหาร
ท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า
ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น
และสมาชิกสภาท้องถิ่น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 อายุไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครือ อําเภอ
หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนในทุก
ระดับอายุต่างให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพสังคมและเศรษฐกิจ
ด้านการรับข้อมูลข่าวสาร ด้านระบบอุปถัมภ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และด้าน
อิทธิพลและผลต่างตอบแทน เช่นเดียวกัน เพราะการเมืองเป็นเรื่องที่มีผลต่อประชาชนทุกอายุ
แต่การวิจัยไม่สอดคล้องกับ อรพิน อกคณ (2553 : 50-54) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ
ต่างกัน มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภา
ท้องถิ่น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้ง

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครือ อําเภอ
หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านระบบอุปถัมภ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจ
เนื่องมาจากกลุ่มนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีอาจจะมีวิจารณญาณอย่างกว้างกลุ่มอื่น
เพราะบางครั้งผู้สมัครอาจมีการให้สัญญาจะให้ความช่วยเหลือหลังการเลือกตั้ง หรือบางคนอาจ
เห็นต่อค่าตอบแทนจึงทำให้ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจ

ต่างกัน ปัจจัยโดยรวมและรายด้านมีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน

2.4 อาชีพมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโภคเครือ อำเภอ

หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านระบบอุปถัมภ์ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประกอบอาชีพบางอาชีพอาจมีผลต่อทางการเมืองต้องมีการใช้ระบบอุปถัมภ์ อาจมีการสัญญาบางอย่างเพื่อส่งผลตอบแทนต่อกัน หรือบางอาชีพต้องการความช่วยเหลือจากผู้สมัคร เช่น การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับทางเศรษฐกิจ การให้ความช่วยเหลือในการทำคุณประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับสังคม เป็นต้น และการให้ความช่วยเหลือทำให้มีบุญคุณต่อกัน จึงทำให้ประชาชนต้องเลือกผู้สมัครที่ให้ความช่วยเหลือ และผู้ลงสมัครเป็นคนในพื้นที่ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับอาชีวะที่น่อง จึงทำให้อาชีพมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนสอดคล้องกับ อรพิน ขอคณ (2553 : 50-54) ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพที่แตกต่างกันเห็นว่าปัจจัยโดยรวมและรายด้าน มีความสำคัญต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน แต่เห็นว่าด้านความสัมพันธ์ส่วนตัวมีความสำคัญแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีความสัมพันธ์กับการใช้เหตุผลในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โภคเครือ อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการอาศัยอยู่ในชุมชนเป็นเวลานานทำให้ความผูกพันระหว่างกลุ่มบุคคลมีมากกว่ากลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเพียงไม่นาน ดังนั้น การที่ญาติสนมเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจึงทำให้การตัดสินใจเลือกตั้งของคนกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นเวลานานต่างจากกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ไม่นาน สอดคล้องกับ สถิตย์ ศรีชุมชื่น (2550 : บทคัดย่อ) พบว่า ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติยังคงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้ง ถ้าผู้สมัครคนใดที่มีกลุ่มเครือญาติมากจะมีความได้เปรียบในการเลือกตั้งการหาเสียงจะทำได้ง่ายขึ้น ซึ่งปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเลือกตั้งอยู่บ้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโภกเกรี๊ย อำเภอ

หนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ที่จะลงสมัครครรภ์นำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องปฏิบัติตามให้เป็นคนดีของสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อสังคม

1.2 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดีต่อบุคคลอื่น

1.3 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกล และปฏิบัติตามกฎหมาย

1.4 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร ให้ผู้นำชุมชน ช่วยประชาสัมพันธ์

โดยทางตามสายของเทศบาลหรือชุมชน และจะต้องมีแผ่นพับป้ายประชาสัมพันธ์หรือโปสเตอร์

ของผู้สมัครรับ

1.5 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องปฏิบัติตามให้เป็นผู้ที่เคารพนับถือหรือศรัทธาของประชาชน

1.6 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องเป็นผู้ที่ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์หรืออุปถัมภ์ ในด้านต่าง ๆ

ต่อประชาชนทุกคนอย่างสม่ำเสมอ

1.7 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องช่วยดูแลกับทางราชการแทนประชาชนได้

1.8 ผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภา

องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องเป็นบุคคลที่ทำประโยชน์ต่อสังคม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของประชาชนในองค์การ
บริหารส่วนตำบลหรือชุมชน

2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ และการปฏิบัติตาม
ระบบประชาธิปไตยของประชาชน